

Főbb címek a tanulmányból:

- **Intézményesített együttműködés az Európai Unió és a NATO között**
 - Az EU védelmi komponensének kialakulás
 - A Nyugat-Európai Unió kialakulása és integrálása
 - Az EU-NYEU-NATO kapcsolatrendszerének átalakulása
- **A megváltozott nemzetközi környezet és az új biztonsági kihívások**
 - A hidegháború utáni nemzetközi környezet megváltozott biztonsági kihívásai, és ezek hatása – szkeptikus álláspont
 - Az USA és EU aktuális biztonsági stratégiájának összehasonlítása
 - Az Egyesült Államok Nemzeti Biztonsági Stratégiája
 - Az Európai Biztonsági Stratégia
 - Az amerikai és európai biztonsági stratégia összevetése
 - Az USA és az EU védelmi képességeinek összehasonlítása
- **Koncepciók a NATO jövőjével kapcsolatban**
- **Konklúzió**
- **Irodalomjegyzék**

Annotáció

Napjaink gyakran tematizált problémája a NATO jövőjének kérdése. Ennek egyik sarkalatos pontja az európai és az amerikai tagállamok közötti különbségek okozta súrlódások. A két fél közötti képességbeli különbségeket gyakran jelölik meg a transzatlanti kapcsolatokat veszélyeztető tényként. Súrlódásokra adhat okot a hidegháború után megváltozott nemzetközi környezetben az is, hogy az európai és amerikai fél által érzékelt biztonságpolitikai veszélyek nem azonosak és nem azonos mértékűek.

Szoros értelemben véve nem beszélhetünk a NATO-n „belül” az Európai Unióról, mert az egységében nem tagja az Észak-atlanti Szervezetnek. A nagy tagállambeli átfedések azonban megalapozzák, hogy a NATO „európai komponenséről” beszéljünk, s ez alatt az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikáját is értsük. Nem szabad azonban elfeledkezni azokról az európai országokról, melyek tagjai a NATO-nak, azonban nem tagjai az EU-nak. Ugyanúgy hiba volna eltekinteni azoktól az országoktól, melyek tagjai az Európai Uniónak – így hozzájárulnak a közös kül- biztonság- és védelempolitika kialakításához – azonban nem tagjai NATO-nak.

A tanulmány azt a kérdést vizsgálja, hogy az Egyesült Államok és az Európai Unió kapcsolata mennyiben hat a NATO belső viszonyainak átalakulására. Ebben a megközelítésben két tényezőt kell figyelembe venni. Egyrészt vizsgálni kell, hogy az Európai Unió mennyiben tekinthető egységes külpolitikai szereplőnek, és valóban létezik-e a fentebb említett koherens európai komponens. Másrészt, miként befolyásolják a NATO jövőjét az Európai Unió és az Egyesült Államok biztonságpolitikai érdekei, képességei és külpolitika-formálási mechanizmusai, s az e területeken felfedezhető különbségek és érdeklési hasonlóságok.

Először az Európai Unió védelmi komponensének kialakulását követi nyomon a szerző, majd az EU-NATO együttműködést veszi górcső alá, és értékeli is annak eredményeit. Másrészt vizsgálja, hogy napjaink új típusú biztonsági kihívásai miképp befolyásolták a két fél biztonságpolitikai stratégiáját, s azt, hogy az itt tapasztalt különbségek befolyásolják-e a NATO jövőjét, és szükség van-e a szervezet feladatainak és jövőjének újragondolására.

A szakértők között napjainkban már egyetértés van abban, hogy a NATO fennmaradásának nem gátja, hanem feltétele az EU haderejének fejlesztése. Ennek mibenlétét illetően azonban két jól elkülöníthető tábor alakult ki. A tanulmány a két megközelítés realitását is vizsgálja.